

DE STAKING DER VOLONTAIR-ARTSEN te Berlijn (zie bldz. 516) heeft niet plaats gehad. De bedreiging is voldoende geweest om den 15en Juli een suppletoire noodbegrootingspost van 900.000 mark te doen aannemen, waardoor het niet meer noodig zal zijn, dat de volontair-artsen aan de universiteitsklinieken voor hun kost en inwoning betalen (*Deutsche med. Wochenschr.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

PILOCARPINE TEGEN HIK.

Het opschrift, door de redactie geplaatst boven mijn ingezonden stukje in het nummer van 23 April j.l., schijnt eenige verwarring omtrent mijn bedoeling te hebben gesticht. Ik heb nl. pilocarpine niet aanbevolen als een middel tegen hikziekte, laat staan tegen encephalitis lethargica in het algemeen, doch slechts als een symptomatisch middel tegen hik. Ook prof. PEL heeft met „specificum” hetzelfde bedoeld, mijn aanhalingsteekens wezen daar mijn inziens voldoende op. De min of meer fantastisch aandoende theorie van NETTER over ontgiftiging door salivatie bij encephalitis lethargica en a fortiori de vergelijking met de therapeutische werking van den door kwik opgewekten speekselvloed bij lues voor rekening van collega SCHOLS latende (Ingez. 7 Mei 1921), kan ik uit ervaring meedeelen, dat de werking van pilocarpine bij hik zeer spoedig op de inspuiting volgt, en duidelijk is vóór er speekselvloed en zweeten optreedt. Hierdoor dringt zich de veronderstelling op, dat het alkaloïed in dit opzicht een centraal aangrijpingspunt heeft, wat ook de werking ervan bij hik door verschillende oorzaken kan verklaren.

Siantar, 19 Juni 1921.

W. J. BAIS.

UITGEZETTE BLOEDVAATJES OP DE BORSTWAND.

I.

Nu geen der heeren er op gewezen heeft, wil ik even verwijzen naar het prachtige handboek van de groote kenner der hartziekten prof. HOFMANN uit Dusseldorp. Hij geeft dan ook op bldz. 15, fig. 2 van zijn handboek *Funktionelle Diagnostik und Therapie der Erkrankungen des Herzens und der Gefässe* van 1911, een prachtafbeelding van deze aandoening en schrijft op bldz. 16 onder c.

„Mitunter sieht man geschlängelte Venen, die namentlich an der Brust die Haut durchsetzen. Ein Kranz erweiterter strichförmiger Venen umgiebt häufig die Gegend des unteren Rippenbogens (fig. 2). Es ist über die Bedeutung dieses Venenkranzes viel diskutiert worden, ohne dass ein abschliessendes Urteil darüber vorliegt. Am meisten hat noch die Ansicht für sich, dass es sich um lokale Stauungen in der Gegend des Ansatzes des Zwerchfelles handelt. Die Hautvenen verlaufen dort in fast senkrechter Richtung und verschwinden, nachdem sie etwa in der Länge vom 2 bis 5 cm. als bläuliche Streifen sichtbar waren, wieder in die Tiefe. VON NOORDEN hält sie für Zeichen einer beginnenden Stauung in den Lungen, besonders bei Fettsüchtigen”.

Oudewater, 23 Juli.

J. BOER.